

Hoe kies je welke vorm bij jouw doel past?

De kern van een kennisfestival is dat je kennis helpt ontsluiten als een beleving waardoor bezoekers ermee aan de slag kunnen en willen. Toch werkt de energieke festivalvorm niet altijd en niet voor iedereen of voor elke organisatie. Het is dus wel zo verstandig om bewust te kiezen welke vorm je voor je event inzet. Hiervoor is het belangrijk dat je goed stilstaat bij waar jouw organisatie naartoe wil en hoe jouw event daaraan bijdraagt. De vorm van je event moet immers aansluiten bij het doel en de inhoud van je event.

We noemden al het bekende veranderkundige principe **Van A naar B volgens de principes van B**. Dit komt erop neer dat je je proces om tot de gewenste situatie te komen, inricht op basis van elementen uit deze gewenste situatie. Je handelt in het veranderproces dan namelijk al direct op de manier waarop je wilt dat je organisatie dat morgen doet.

Dus stel dat een organisatie een event wil organiseren om de kennis van haar professionals onderling te delen en de samenwerking tussen hen wil verbeteren. En stel dat in deze organisatie de principes gelden dat professionals zo veel mogelijk ruimte moeten krijgen en dat leidinggevenden hen daarin faciliteren. Dan moet die organisatie het dus vooral hebben van samenwerking en synergie tussen professionals. Dan is een strak georganiseerd event met minimale ruimte voor eigen keuzes van professionals best raar. Gek genoeg doen organisaties dit nog voortdurend als ze weer een congres organiseren over zelforganisatie of innovatief organiseren.

Kort door de bocht: wil je minder bureaucratisch worden? Schrijf daar dan geen dik rapport over maar hooguit een notitie van een A4'tje. Wil je bewegen naar zelforganisatie en autonomie van medewerkers? Richt dan geen strak geregisseerd top-downproject in, maar pak het samen met je professionals op. Vaak wordt hier te kort bij stilgestaan bij het organiseren van een (kennis)event.

Kennis delen is niet hetzelfde als kennis beleven.

Gaat een kennisevent bijvoorbeeld over onderwerpen als (persoonlijk) leiderschap, innovatief organiseren, zelforganisatie, wendbaar organiseren, teaming en werkgeluk? Dan zou je verwachten dat de vorm van het event bij deze thema's aansluit. Anders gezegd: het zou logisch zijn als de deelnemers de onderwerpen als autonomie en eigen keuzes maken, niet alleen in het programma-aanbod krijgen aangeboden, maar dit ook direct ervaren in de opzet en inrichting van de bijeenkomst. Kennis delen is niet hetzelfde als kennis beleven.

Veranderen volgens de principes van de gewenste organisatie?

Een grote overheidsorganisatie wilde een mooi event voor hun professionals organiseren. In het eerste gesprek vertelde de hr-directeur vol trots hoe ze binnen hun organisatie bezig waren met zelforganisatie. Teams en individuen kregen dus veel autonomie om hun werkprocessen, taken en besluitvorming zelf te organiseren, zonder directe sturing van bovenaf. Wij werden meteen enthousiast en vertelden dat de principes van een kennisfestival heel erg passen bij de principes van de organisatieontwikkeling die was ingezet.

We vonden het dan ook behoorlijk vreemd dat deze organisatie vervolgens een compleet en kant-en-klaar programma wilde bedenken dat hun professionals dan allemaal zouden moeten volgen. Het zou dan toch veel logischer zijn als ze zelf hun eigen programma konden samenstellen op basis van wat ze als individu of team willen leren of waar ze middenin zitten.

Helemaal bijzonder werd het toen zij zeiden: 'Maar als we onze mensen op een terrein hebben, dan weten we niet waar ze naartoe gaan. En we willen ook graag dat ze in elk tijdsblok naar een sessie gaan en niet hun tijd aan de bar verluimelen of vroeger weggaan.' Kortom: ze waren bezig met een organisatie-ontwikkeltraject van zelforganisatie, maar vertrouwden hun eigen medewerkers niet om op een kennisfestival zonder controle zelf hun keuzes te maken en die goed in te vullen. Het zal je niet verrassen dat we deze opdracht maar niet hebben ingevuld.

Toch zijn events over dit soort onderwerpen meestal nog steeds strak georganiseerd met minimale keuze- en bewegingsvrijheid voor de deelnemers. Bij het plenaire programma in de grote zaal gaat er dan een bel of gong als teken dat iedereen naar 'de grote zaal' moet komen. Het is niet de bedoeling dat je bij de bar blijft staan, ook niet als je daar net een waardevol gesprek hebt. Het klinkt misschien wat overdreven, maar eigenlijk verlies je hiermee als organisatie op veel vlakken tijd, geld, energie en inzet voor positieve verandering.

Overigens is een congres voor sommige doelen wel een uitstekende vorm. Wil je iedereen dezelfde leerervaring geven? Of een specifiek thema uitdiepen? Draait het programma om een spreker die iedereen wil zien? Dan past een congres erg goed. Als je Barack Obama als spreker op je event hebt uitgenodigd, past de congresvorm echt het beste. Maar laat je ook niet in de maling nemen: veel congressen noemen zichzelf nu festival, maar hebben nog steeds dezelfde congreseigenschappen. Ze starten met een plenair programma, werken met break-outs en de zaal is aangekleed met roll-up banners.

In ieder geval is en doet een kennisfestival duidelijk iets anders dan een congres. Dat zit vooral in de principes ervan: zelf kiezen, ruimte voor verrassing en spontaniteit, divers, laagdrempelig, belevenis en energie. Samen creëren deze principes de totale beleving van **verrassen, ontmoeten, leren en een superleuke dag hebben**. En een kennisfestival heeft de veranderuitgangspunten 'vergroot de variatie, vergroot de uitwisseling en creëer een open organisatie' in zich. Bij een congres geef je deelnemers minder ruimte in het kiezen van een eigen programma en is er veel minder ruimte voor verrassing, spontaniteit en diversiteit in onderwerpen en ontmoetingen. Ook zijn de locatie, aankleding en sfeer echt anders dan bij een festival.

Hi!Noord

Het Hi!Noord-programma heeft als doel om de transitie van gezondheidszorg naar ‘zorg voor gezondheid’ in Noord-Nederland te versnellen. Dit programma is opgezet omdat in het huidige systeem pas actie ondernomen wordt als iemands gezondheid hapert en de kosten en bemensing onhoudbaar zijn. Er is dus een nieuw systeem nodig waarin ernaar gestreefd wordt dat iedereen langer gezond blijft.

Het doel van het programma was een enorme verandering van denken en doen teweegbrengen door ‘out of the box’-denken aan te wakkeren, vernieuwende ideeën op te doen en te delen en experimenten en andere samenwerkingen aan te gaan. Hiervoor werden binnen dit programma twee gezondheidsfestivals georganiseerd.

De organisatie had de overtuiging dat je rebelleren het beste kunt leren van inspirerende voorbeelden die in hun denken, doen en communiceren laten zien en horen hoe je uit bestaande kaders kunt breken. Zo zouden dan steeds meer gezondheidsrebellens ontstaan, worden verbonden en in staat worden gesteld om de transitie van zorg naar gezondheid vorm te geven en zelfs te versnellen. Het doel van de twee festivals was daarom een podium bieden aan koplopers in de gezondheidszorg die met hun rebelse manieren van (gezondheids)denken en -doen vooropliepen. Deze koplopers en hun geslaagde voorbeelden moesten iedereen in de zorg in Noord-Nederland meekrijgen bij de beweging van zorg naar gezondheid. Dit zou de transitie van zorg naar gezondheid in Noord-Nederland versnellen.

Je raadt het al: hier paste de vorm van een kennisfestival perfect!

Wat is het doel van jouw event?

Inmiddels is het je vast wel duidelijk dat het essentieel is dat je een helder beeld hebt bij het doel van je kennis-event. Wat is de reden waarom je het organiseert? Wat wil je ermee bereiken? Wil je vooral kennis overdragen? Vaardigheden ontwikkelen? Netwerkmogelijkheden creëren, nieuwe ideeën genereren of samenwerking bevorderen? Of misschien wel een mix van dit alles. Elk kennisevent is weer anders, omdat het onderwerp altijd verschillend is en de organisatie altijd een specifiek eigen doel heeft. Pas als je dit helder voor ogen hebt, kun je de juiste, passende vorm voor je event kiezen. Naast dat het ontzettend leuk is natuurlijk.

Om bij de start van je event te bepalen wat je ermee wilt bereiken, kun je onderstaande hulpvragen gebruiken:

- **Waarom?** Wat is de aanleiding en wat maakt het event nodig, wenselijk of zinvol?
- **Waarvoor?** Wat is het doel van het event? Wat kan worden bereikt of nagestreefd?
- **Wat?** Wat moet er gebeuren om de gewenste situatie te bereiken?
- **Wie?** Voor wie is het event? Wie is de doelgroep? Wat gaan ze op het event beleven of wat kunnen ze komen halen en/of brengen?

In de categorie doelen en ‘wat wil je bereiken?’ zijn natuurlijk nog andere vragen en randvoorwaarden. Zoals: hoe zorg je voor een goed businessmodel? Wat zijn de financiële kaders? Wanneer moet het event plaatsvinden? Over deze praktische onderdelen lees je verder in deel 4.

Welke vorm past het beste bij je ambitie?

Is een kennisfestival de beste vorm voor jouw event of is een congres toch beter? De eventscoretabel op de volgende pagina's geeft richting bij het kiezen van de best passende vorm. Natuurlijk is het niet zo zwart-wit als in de tabel, maar hiermee krijg je vast een beter beeld bij de vorm die het beste past bij het doel dat je voor ogen hebt en misschien zelfs wel bij jouw organisatie als geheel.

Hoe meer vinkjes je links zet, hoe logischer het is om voor een kennisfestival te kiezen. Zit je meer op rechts, dan past een congres waarschijnlijk beter.

**Eventscoretabel:
bepaal je eventvorm**

Van A naar B

Kennisfestival					
Voedingsbodem voor verandering					
Deelnemers bepalen hun eigen programma					
Blokkenschema					
Keuzestress					
Alles start tegelijk					
Veel ruimte voor verrassing					
Op de dag zelf kun je je programma nog aanpassen					
In- en uitlopen van zalen					
Ruimte voor experimenten					
Diversiteit in interesses, rollen en/of branches					
Veel verschillende podia					
Informele setting en laagdrempelig voor grote groep mensen					
Veel verschillende experts en workshops					
Polsbandjes					
T-shirts					
Stadspark of leegstaande hallen					
Foodtrucks					
(Ont)moeten					
Stagebanners					

volgens de principes van B

 Congres				
☐	☐	☐	☐	Opdoen van nieuwe kennis en inzichten
☐	☐	☐	☐	Deelnemers hebben allemaal hetzelfde programma
☐	☐	☐	☐	Tijdschema
☐	☐	☐	☐	Helder programma
☐	☐	☐	☐	Plenaire opening
☐	☐	☐	☐	Het programma staat van tevoren vast
☐	☐	☐	☐	Geen ruimte om op het laatste moment nog aanpassingen te doen
☐	☐	☐	☐	Reserveren van plekken
☐	☐	☐	☐	Geen risico's in de programmering
☐	☐	☐	☐	Homogeen gezelschap met zelfde vakgebied, rol en/of branche
☐	☐	☐	☐	Hoofdpodium en break-out rooms
☐	☐	☐	☐	Formelere en georganiseerdere setting
☐	☐	☐	☐	1 of beperkt aantal topspreker(s) waar het hele programma om draait
☐	☐	☐	☐	Naambadges
☐	☐	☐	☐	Colbert
☐	☐	☐	☐	Congrescentrum
☐	☐	☐	☐	Lopend buffet
☐	☐	☐	☐	Netwerken
☐	☐	☐	☐	Rolbanners